

Posudek vedoucího na magisterskou práci Veroniky Saláškové
Římský limes v Noriku a Pannonii
Praha 2012, 70 stran textu, 17 obrazových příloh

Diplomový úkol Veroniky Saláškové směřoval k posouzení vývoje římského limitu na dunajském toku v místech, kde řeka tvořila hranici provincie Norika a Panonie. Pro zpracování této problematiky diplomandka zvolila následující postup: nejprve obecně vymezila pojem *limes* na základě římských literárních pramenů (Tacitus, Ammianus Marcellinus), na jejich základě rozdělila provinciální hranice na *limites* a *ripae*. Pro dunajský úsek limitu platí druhý termín. Na straně 10 je následně uvedena stručná charakteristika limitu, jež se následně stala východiskem pro další kapitoly.

Autorka v souladu s diplomovým zadáním nejprve charakterizovala jednotlivé prvky limitu s akcentováním táborů pomocných sborů a táborů legií. V této části se V. Salášková zaměřila nejprve na římské literární prameny (kapitola 3.1.): Polybia, Hygina a Vegetia. Tyto práce jsou (spolu s Caesarovými Zápisky, s Josefem Flaviem) nejdůležitějšími pracemi, ze kterých vycházejí naše informace o budování tzv. dočasných (autorka užívá termín pochodové) táborů (v pramenech *castra aestivalia*). Fortifikace jsou následně hodnoceny také z hlediska ikonografických pramenů a to především na základě studia scén na sloupu císaře Trajána a Marka Aurelia, dále analyzuje starověké mapové podklady: především Notitiae Dignitatum, Tabulu Peutingerianu. Tyto prameny se staly východiskem pro zhodnocení konkrétních archeologických pramenů.

V další části práce (kapitola 4.) se autorka věnuje struktuře římské armády (auxilia, legie, numeri, cunei). Pro celkové zhodnocení limitu a jeho významu je tato část důležitá, podobně jako hodnocení táborů stálého charakteru na dunajském limitu (kapitola 5 a 6). Závěrečné kapitoly pak přinášejí posouzení (byť stručné) historického významu limitu v Noriku a Pannonii. V této části je však třeba konstatovat, že přestože nebylo zadáním práce vytvoření vyčerpávajícího katalogu fortifikací z obou provincií, postrádám podrobnější pojednání o konkrétních, charakteristických lokalitách – táborech (např. Carnuntum), které jsou zkoumány již delší dobu a z hlediska vývoje limitu podávají významná chronologická data. Chybí také podrobnější a rozpracovanější zhodnocení hlavních stavebních horizontů limitu. Seznam literatury sice zachycuje hlavní práce, nicméně je velmi skromný (obsahuje

jen 20 titulů); neodráží všechny tituly, se kterými autorka pracovala v průběhu přípravy diplomové práce, kdy své výsledky prezentovala na diplomovém semináři.

Závěrem lze konstatovat, že přes výše uvedené připomínky předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a doporučuji ji k obhajobě a dalšímu řízení k udělení titulu magistra.

Doc. PhDr. Jiří Musil, PhD.
Ústav pro klasickou archeologii FF UK v Praze
110 00, Celená 20, Praha 1